

**การพัฒนารูปแบบการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ
เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทย
ในการพัฒนาทักษะการสื่อสารอย่างสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา**

**The Development of the Construction Model of Professional
Learning Community to Enhance Thai-Language
Teachers' Learning Management Capability to Develop
the Creative Communication Skills of High School Students**

ธีระชัย รัตนรังษี

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทยในการพัฒนาทักษะการสื่อสารอย่างสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา เป็นการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาข้อมูลพื้นฐานและความต้องการในการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทยในการพัฒนาทักษะการสื่อสารอย่างสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา 2) พัฒนารูปแบบการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทยในการพัฒนาทักษะการสื่อสารอย่างสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา 3) ประเมินประสิทธิผลของรูปแบบการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทยในการพัฒนาทักษะการสื่อสารอย่างสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย ครูภาษาไทยจำนวน 11 คน และนักเรียนจำนวน 405 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย แบบวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน แบบทดสอบความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ แบบประเมิน

ความสามารถในการจัดการเรียนรู้ แบบสอบถามความคิดเห็นของครูภาษาไทยและนักเรียน แบบทดสอบความรู้ความเข้าใจเรื่องการสื่อสารอย่างสร้างสรรค์ แบบประเมินทักษะการสื่อสารอย่างสร้างสรรค์ การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติทดสอบค่าที (t-test) แบบ Dependent และการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า 1.ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับ การสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ความสามารถในการจัดการเรียนรู้ ทักษะการสื่อสารอย่างสร้างสรรค์ รูปแบบการพัฒนาวิชาชีพครูควรเกิดจากความสมัครใจของครู ครูจัดการเรียนรู้โดยบูรณาการกับชีวิตจริง 2.รูปแบบ PLC มีกระบวนการ 5 ขั้นตอน คือ การสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกัน Share Vision : S การเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีม Team Learning : T การจัดการเรียนรู้สู่ผู้เรียน Instruction : I การโค้ชแบบเพื่อนช่วยเพื่อน Peer Coaching : P การถอดบทเรียนหลังปฏิบัติการ After Action Review : A 3. ประสิทธิภาพของรูปแบบ 1) ครูมีความรู้ความเข้าใจในการจัดการเรียนรู้ก่อนและหลังแตกต่างกัน มีความสามารถในการจัดการเรียนรู้และมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก 2) นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเรื่องทักษะการสื่อสารอย่างสร้างสรรค์ของนักเรียน ก่อนและหลังแตกต่างกัน มีทักษะการสื่อสารอย่างสร้างสรรค์ในระดับดีเยี่ยมและมีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนรู้อยู่ในระดับ มากที่สุด

คำสำคัญ : รูปแบบการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ / ความสามารถในการจัดการเรียนรู้ / ทักษะการสื่อสารอย่างสร้างสรรค์

Abstract

The main purposes of this study are; 1.To study need analysis 2.To develop professional learning communities model and 3.To evaluate an effectiveness of the professional learning communities The samples used in this research consist of 11 teaching Thai language teachers, and 405 students

from 7 High schools in Phuket Province. The quantitative data analyses by using statistic percentage, mean, standard deviation, statistics test as dependent forms and content analysis was used to analyzed qualitative data.

Research Result shows that; 1.The need factors are PLC construction, learning management capability, creative communication skills, and The need to develop professional learning shows that Teachers expect a model of the teacher's professional development to enhance learning management capability arises from teacher's willingness. Teachers should integrate the learning management to real life. 2.The design and development of a model uses a five steps of the model are 1.Share Vision : S 2) Team Learning : T 3) Instruction : I 4) Peer Coaching : P 5) After Action Review : A 3.The result of the implementation model shows that 1) Teachers' knowledge and understanding in learning management before and after the professional learning community activity reveals a difference. They have a high capability in learning management. and They expressed their positive opinion in a high level. 2) The students' knowledge and understanding in the creative communication skills before and after the learning management activity for students reveals a difference. They have creative communication skills shows a very high level and opinion is positive at the highest level.

Keywords : Construction model of PLC/ Learning management capability/ Creative communication skill.

บทนำ

การจัดการศึกษาไทยในยุคของไทยแลนด์ 4.0 เป็นยุคการเติบโตของเทคโนโลยีและเศรษฐกิจดิจิทัล ประเทศไทยต้องอาศัยการเปลี่ยนกระบวนการพัฒนาเป็นการบูรณาการเป็นองค์รวมที่ยึด “คนเป็นศูนย์กลางการพัฒนา” อย่างแท้จริง สุปรียา ศิริพัฒนกุลขจร (2012) ได้ให้ความเห็นว่าการ เปลี่ยนแปลงวิธีการเรียนรู้และเปลี่ยนแปลงวิธีคิด ให้สอดคล้องและสมดุลกับการเปลี่ยนแปลงของโลกที่นับวัน จะมีการเปลี่ยนอย่างรุนแรงมากขึ้น แต่การเปลี่ยนแปลงวิธีการเรียนรู้และการเปลี่ยนแปลงวิธีคิดครั้งนี้ถือว่า เป็นเรื่องที่จะต้องอยู่คู่กันต้องเกื้อกูลกันจะแยกออกจากกันไม่ได้ จึงจำเป็นที่จะต้องพัฒนาให้ทุกคนเป็น “บุคคลแห่งการเรียนรู้” (Learning Person) และมีสมรรถนะในการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง สามารถสร้างองค์ความรู้ได้

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้กำหนดจุดหมายเมื่อจบหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในข้อ 2 ว่ามีความรู้ ความสามารถในการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา การใช้เทคโนโลยี และมีทักษะชีวิต สอดคล้องกับการกำหนดสมรรถนะสำคัญไว้ 5 ประการ คือ ความสามารถในการสื่อสาร ความสามารถในการคิด ความสามารถในการแก้ปัญหา ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต และความสามารถในการใช้เทคโนโลยี (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551: 3-4) และได้กล่าวถึงเป้าหมายของการเรียนภาษาไทยไว้ว่า ภาษาไทยเป็นทักษะที่ต้องฝึกฝนจนเกิดความชำนาญในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร การเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ และเพื่อนำไปใช้ในชีวิตจริง (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551: 3) รวมถึงกำหนดสมรรถนะด้านความสามารถในการสื่อสาร เป็นความสามารถในการรับและส่งสาร มีวัฒนธรรมในการใช้ภาษาถ่ายทอดความคิด ความรู้ความเข้าใจ ความรู้สึก และทัศนะของตนเองเพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารและประสบการณ์อันจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาตนเองและสังคม รวมทั้งการเจรจาต่อรองเพื่อขจัดและลดปัญหาความขัดแย้งต่าง ๆ การเลือกรับหรือไม่รับข้อมูลข่าวสารด้วยหลักเหตุผลและความถูกต้อง ตลอดจนการเลือกใช้วิธีการสื่อสาร ที่มีประสิทธิภาพโดยคำนึงถึงผลกระทบที่มีต่อตนเองและสังคม (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551: 4)

นอกจากความสามารถในการสื่อสารแล้ว ผู้เรียนต้องมีความคิดสร้างสรรค์สำหรับการดำรงชีวิตในศตวรรษที่ 21 ซึ่งเป็นทักษะการคิดขั้นสูง ตามมาตรา 7 แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 (แก้ไขเพิ่มเติม 2545) ได้กำหนดไว้ว่า กระบวนการเรียนรู้ต้องมุ่งปลูกฝังให้มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ โดยที่ผู้เรียนจะต้องรู้จักเลือกความรู้ ประสบการณ์ที่มีอยู่เดิมมาเป็นพื้นฐานในการสร้างความรู้ ความคิดใหม่ หรือสิ่งแปลกใหม่ที่มีคุณภาพและมีประสิทธิภาพสูงกว่าเดิม บุคคลที่จะมีความสามารถในการสร้างสรรค์จะต้องเป็นบุคคลที่มีความคิดอิสระอยู่เสมอ มีความเชื่อมั่นในตนเอง มองโลกในแง่ดี คิดไตร่ตรอง ไม่ตัดสินใจสิ่งใดง่าย ๆ การสร้างสรรค์ของมนุษย์จะเกี่ยวเนื่องกันกับความคิด การพูด การเขียน และการกระทำเชิงสร้างสรรค์ ซึ่งจะต้องมีการคิดเชิงสร้างสรรค์เป็นพื้นฐาน ความคิดเชิงสร้างสรรค์เป็นความคิดที่พัฒนามาจากความรู้และประสบการณ์เดิม ซึ่งเป็นปัจจัยพื้นฐานของการพูด การเขียน และการกระทำเชิงสร้างสรรค์ การพูดและการเขียนเชิงสร้างสรรค์เป็นการแสดงออกทางภาษาที่ใช้ภาษาชัดเจนให้ไพเราะ งดงาม เหมาะสม ถูกต้องตามเนื้อหาที่พูดและเขียน การกระทำเชิงสร้างสรรค์เป็นการกระทำที่ไม่ซ้ำแบบเดิมและคิดค้นใหม่แปลกไปจากเดิม และเป็นประโยชน์ที่สูงขึ้น(สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, 2552: 65)

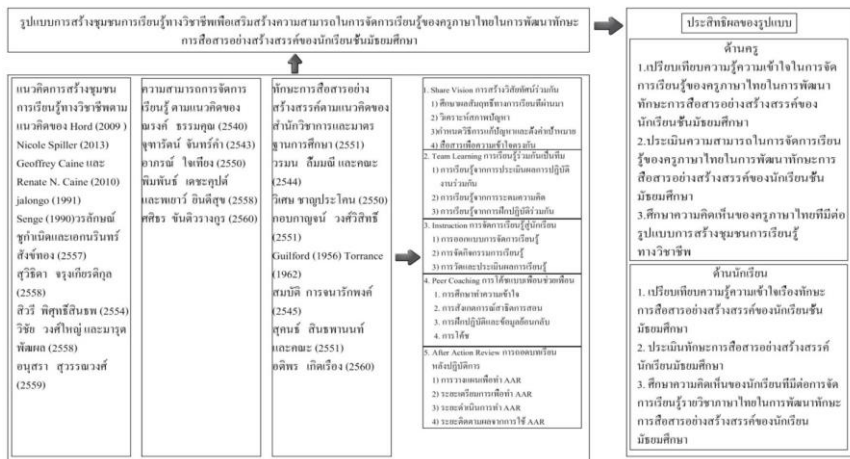
ดังนั้นพฤติกรรมการสอนของครูมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งและพฤติกรรมการสอนจะมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักเรียน การพัฒนาให้ครูสามารถพัฒนาตนเองได้โดยอาศัยการสะท้อนผลจากผู้ดูแลให้คำแนะนำครูบรรจุใหม่ หรือครูที่เข้าสู่วิชาชีพครู ที่มีประสบการณ์ในการสอนน้อย ชีวิตจริงในโรงเรียนของการทำหน้าที่ครูแตกต่างจากชีวิตจริงของการฝึกปฏิบัติวิชาชีพครูในสถาบันและขณะฝึกสอนการสอนเป็นวิชาชีพชั้นสูง (professional) เช่นเดียวกับอาชีพอื่นที่ต้องอาศัยเวลาและความต่อเนื่องในการพัฒนาเป็นผู้เชี่ยวชาญและเป็นมืออาชีพ (professionalism) สอดคล้องกับวิธีการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community :PLC)

ชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพ (Professional Learning Community: PLC) เป็นการ ผสมผสานแนวคิด 2 ประการ ได้แก่ ความเป็นมืออาชีพ (professional) และ

ชุมชนแห่งการเรียนรู้ (learning community) หมายถึง การรวมกลุ่มกันของบุคคล ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษาโดยมี จุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาสมรรถนะเชิงวิชาชีพ และคุณภาพของผู้เรียนร่วมกัน ผ่านกระบวนการเรียนรู้ ร่วมมือร่วมใจ การเรียนรู้ ประสบการณ์การปฏิบัติงานในพื้นที่ และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง (วิชัย วงศ์ใหญ่ และมารุต พัฒนาผล, 2558: 75) บนพื้นฐานวัฒนธรรมความสัมพันธ์แบบ กัลยาณมิตรที่มีวิสัยทัศน์ คุณค่า เป้าหมาย และภารกิจร่วมกัน โดยทำงานร่วมกันแบบ ทีม เรียนรู้ที่ครูเป็นผู้นำร่วมกัน และผู้บริหารแบบผู้ดูแลสนับสนุนการเรียนรู้และพัฒนา วิชาชีพเปลี่ยนแปลงคุณภาพตนเองสู่คุณภาพการจัดการเรียนรู้ที่เน้นความสำเร็จหรือ ประสิทธิภาพของผู้เรียนเป็นสำคัญ และความสุขของการทำงานร่วมกันของสมาชิกใน ชุมชนวรลักษณ์ ชูกำเนิด และเอกนรินทร์ สังข์ทอง (2557) สอดคล้องกับฮอว์ด (2009) ได้กล่าวว่า การทำงานโดยใช้เพื่อน เป็นระบบที่เปลี่ยนมุมมองของโครงสร้างของ กระบวนการเรียนรู้ ออกแบบเพื่อให้ครูและนักเรียนในการเรียนรู้ กระบวนการต้องอาศัย ข้อมูลและประสบการณ์ การสร้างองค์ความรู้ต้องการสิ่งแวดล้อมให้กับการทำงานของ ผู้เรียนและเหมาะสมกับสถานการณ์ที่เป็นจริง ทั้งกิจกรรมและเนื้อหาที่เรียน เช่นเดียวกับแนวคิดของ วรพจน์ วงศ์กิจรุ่งเรืองและอภิป จิตตฤกษ์ (แปล) (2556) ที่สนับสนุนชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อให้ให้นักการศึกษาได้ร่วมมือกันทำงาน แบ่งปันแนวปฏิบัติที่ดี และผลงานทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 เข้ากับการปฏิบัติในห้องเรียน

จากข้อมูล แนวคิดต่าง ๆ ที่ได้รวบรวมไว้ จะเห็นได้ว่าแต่ละแนวคิดมีการ เชื่อมโยงสนับสนุนซึ่งกันและกัน กล่าวคือ การสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเป็น กระบวนการของการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การจัดการเรียนรู้ เป็นการแสดงความคิดเห็น อย่างเป็นประชาธิปไตย เป็นการเปิดโอกาสการให้แสดงความคิดเห็นอย่างอิสระ ผ่าน ความรู้ ความคิดและประสบการณ์ที่แตกต่างกันของแต่ละคน ทำให้สามารถส่งเสริม ความสามารถในการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการสื่อสารอย่างสร้างสรรค์ได้ ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาว่า หากนำรูปแบบการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ภายใต้อะกระบวนการต่าง ๆ ที่ผู้วิจัยได้คิดค้นขึ้นจะช่วยพัฒนาความสามารถในการ

จัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทยเพื่อพัฒนาทักษะการสื่อสารอย่างสร้างสรรค์ของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาได้หรือไม่ ตามกรอบแนวคิดการวิจัยในแผนภูมิภาพที่ 1

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

ผู้วิจัยกำหนดวัตถุประสงค์การวิจัย ดังนี้

1. เพื่อศึกษาข้อมูลพื้นฐานและความต้องการในการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทยในการพัฒนาทักษะการสื่อสารอย่างสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา

2. เพื่อพัฒนารูปแบบการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทยในการพัฒนาทักษะการสื่อสารอย่างสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา

3. เพื่อประเมินประสิทธิผลของรูปแบบการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทยในการพัฒนาทักษะการสื่อสารอย่างสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาโดยดำเนินการ ดังนี้

ด้านครู

- 1.เปรียบเทียบความรู้ความเข้าใจในการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทยในการพัฒนาทักษะการสื่อสารอย่างสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา
- 2.ประเมินความสามารถในการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทยในการพัฒนาทักษะการสื่อสารอย่างสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา
- 3.ศึกษาความคิดเห็นของครูภาษาไทยที่มีต่อรูปแบบการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ

ด้านนักเรียน

- 1.เปรียบเทียบความรู้ความเข้าใจเรื่องทักษะการสื่อสารอย่างสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา
- 2.ประเมินทักษะการสื่อสารอย่างสร้างสรรค์นักเรียนมัธยมศึกษา
- 3.ศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้รายวิชาภาษาไทยในการพัฒนาทักษะการสื่อสารอย่างสร้างสรรค์ของนักเรียนมัธยมศึกษา

วิธีการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทยในการพัฒนาทักษะการสื่อสารอย่างสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ใช้รูปแบบการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) โดยประยุกต์ใช้กระบวนการวิจัยแบบผสมผสาน วิธีการวิจัย (mixed Methods Research) แบบแผนเชิงผสมผสานแบบรับรองภายใน (The Embedded Design) (Creswell and Clark, 2007: 67-70) และการวิจัยแบบกึ่งการทดลอง (Quasi-experiment Design) (มาเรียม นิลพันธุ์, 2555: 230 - 253) โดยดำเนินการ วิจัยและพัฒนาเป็น 4 ขั้นตอนดังต่อไปนี้

ขั้นตอนที่ 1 การวิจัย Research₁(R₁) การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานและศึกษาความต้องการ มีวิธีดำเนินการ ดังนี้

1.1 วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน หลักการแนวความคิดการวิจัยและพัฒนา การสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ทักษะการสื่อสารอย่างสร้างสรรค์ และทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง ด้วยวิธีการศึกษาเอกสาร วรรณกรรม และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1.2 ศึกษาความต้องการในการพัฒนารูปแบบการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทยในการพัฒนาทักษะการสื่อสารอย่างสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา

ขั้นตอนที่ 2 การพัฒนา Development_i (D_i) เป็นการออกแบบและการพัฒนารูปแบบการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทย มีวิธีดำเนินการ ดังนี้

2.1 ร่างต้นแบบรูปแบบการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทยในการพัฒนาทักษะการสื่อสารอย่างสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาโดยนำประเด็นจากการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานและการศึกษาความต้องการมากำหนดเป็นรูปแบบการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ 5 ขั้นตอน คือ 1) การสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกัน (Share Vision) 2) การเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีม (Learning Team) 3) การจัดการเรียนรู้สู่ผู้เรียน (Instruction) 4) การโค้ชแบบเพื่อนช่วยเพื่อน (Peer Coach) 5) การถอดบทเรียนหลังปฏิบัติการ (After Action Review) เขียนอธิบายประกอบร่างรูปแบบการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทยในการพัฒนาทักษะการสื่อสารอย่างสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา

2.2 ตรวจสอบความสมเหตุสมผลเชิงทฤษฎี ความเป็นไปได้ และความสอดคล้องของร่างรูปแบบการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทยในการพัฒนาทักษะการสื่อสารอย่างสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาโดยการจัดสัมมนาเชิงผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship) ในวันที่ 15 พฤศจิกายน 2560 ณ ห้องประชุมคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต

ขั้นตอนที่ 3 การวิจัย Research₂(R₂) เป็นการทดลองใช้รูปแบบการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทยมีวิธีการดำเนินการวิจัย ดังนี้

3.1 ผู้วิจัยขอหนังสือจากคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากรถึงผู้อำนวยการเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 14 เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูล

3.2 ผู้วิจัยและกลุ่มตัวอย่างร่วมกันสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกัน ช่วงเดือน พฤศจิกายน พุทธศักราช 2560

3.3 ผู้วิจัยดำเนินการเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีมเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทยเพื่อพัฒนาทักษะการสื่อสารอย่างสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาและร่วมกันออกแบบหน่วยการเรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้ เครื่องมือการวัดและประเมินผล ช่วงเดือน พฤศจิกายน พุทธศักราช 2560

3.4 ครูภาษาไทยจัดกิจกรรมการเรียนรู้วิชาภาษาไทยตามกระบวนการที่ได้จากการเรียนรู้ร่วมกัน เดือน ธันวาคม พุทธศักราช 2560 – เดือนกุมภาพันธ์ พุทธศักราช 2561

3.5 ครูผู้สอน ผู้เชี่ยวชาญ และผู้วิจัย ร่วมกันโค้ชแบบเพื่อนช่วยเพื่อน เดือน ธันวาคม พุทธศักราช 2560 – เดือนกุมภาพันธ์ พุทธศักราช 2561

3.6 ครูภาษาไทยถอดบทเรียนหลังปฏิบัติการ (AAR) ช่วงเดือนกุมภาพันธ์ พุทธศักราช 2561

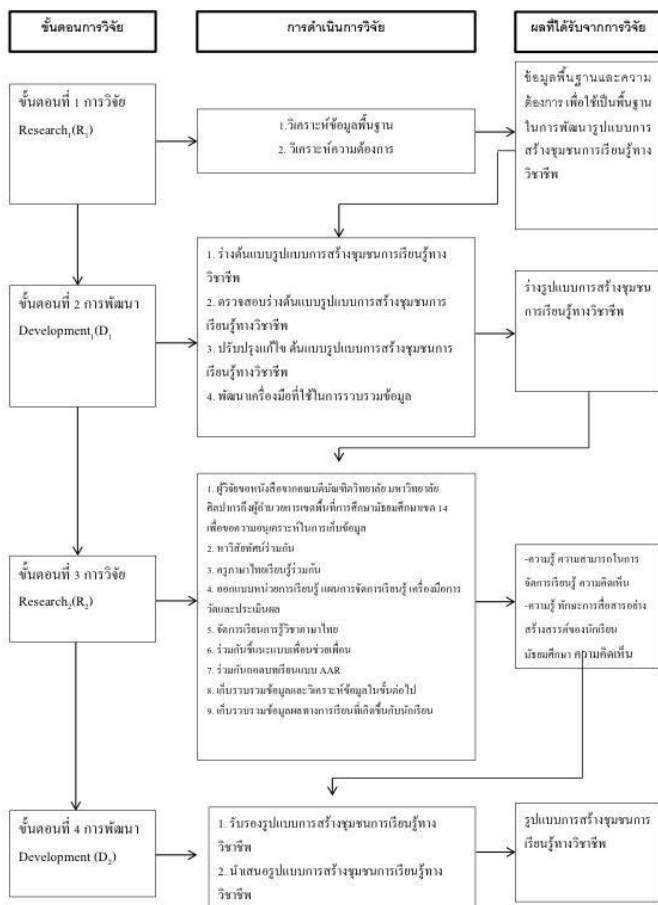
3.7 นำเครื่องมือที่ได้พัฒนาขึ้น และเครื่องมือที่ใช้ในการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ มาใช้เก็บรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูลในขั้นต่อไป

3.8 เก็บรวบรวมข้อมูลผลทางการเรียนที่เกิดขึ้นกับนักเรียนจากการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการสื่อสารอย่างสร้างสรรค์ของครูภาษาไทย

ขั้นตอนที่ 4 การพัฒนา Development (D₂) เป็นการประเมินและปรับปรุงรูปแบบการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทย มีวิธีการดำเนินการวิจัย ดังนี้

4.1 รับรองรูปแบบการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทยในการพัฒนาทักษะการสื่อสารอย่างสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา โดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 ท่าน

4.2 นำเสนอรูปแบบการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทยในการพัฒนาทักษะการสื่อสารอย่างสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา โดยนำเสนอรูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเป็นแผนผัง (Flowchart) ประกอบการอธิบายด้วยความเรียง เพื่ออธิบาย วิธีการลำดับขั้นตอนการทำกิจกรรมในกระบวนการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพที่สร้างขึ้นและเงื่อนไขการนำไปใช้ ดังแผนภูมิภาพที่ 1

แผนภูมิภาพที่ 1 วิธีดำเนินการวิจัย

ผลการศึกษา

การวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทยในการพัฒนาทักษะการสื่อสารอย่างสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปากฎผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. ข้อมูลพื้นฐานและความต้องการในการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทยในการพัฒนาทักษะการสื่อสารอย่างสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา

1.1 ข้อมูลเกี่ยวกับหลักการแนวคิดการวิจัยและพัฒนา การสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ทักษะการสื่อสารอย่างสร้างสรรค์ และทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง ด้วยวิธีการศึกษาเอกสาร วรรณกรรม และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ หลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย แนวคิดเกี่ยวกับการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ แนวคิดเกี่ยวกับความสามารถในการจัดการเรียนรู้ แนวคิดเกี่ยวกับทักษะการสื่อสารอย่างสร้างสรรค์ บริบทโรงเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา ในเครือข่ายเทพกระษัตรี จังหวัดภูเก็ต และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ การจัดการเรียนรู้ การสื่อสารอย่างสร้างสรรค์

1.2 การศึกษาความต้องการในการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ

1.2.1 ผู้เชี่ยวชาญต้องการให้ รูปแบบการพัฒนาวิชาชีพครู เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดการเรียนรู้ ควรเป็นรูปแบบที่เกิดจากความสมัครใจของครู จัดรูปแบบที่หลากหลาย การจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทยในการพัฒนาทักษะการสื่อสารอย่างสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ควรมีรูปแบบการเรียนรู้ที่หลากหลาย บูรณาการกับนำไปใช้ประโยชน์ได้จริง ให้นักเรียนได้คิด แสดงออก ร่วมมือกัน สร้างเครือข่าย เผยแพร่ผลงานของนักเรียนเอง ทักษะการสื่อสารอย่างสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษามีความสำคัญอย่างมากในศตวรรษที่

1.2.2 ครูผู้สอนภาษาไทยต้องการให้รูปแบบการพัฒนาวิชาชีพครู เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดการเรียนรู้ ควรมีทุกภาคเรียน รูปแบบก็เป็นแบบที่หลากหลาย อาจจะเป็นในรูปแบบที่เข้าถึงได้ง่าย การจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทยในการพัฒนาทักษะการสื่อสารอย่างสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ควรศึกษาวิเคราะห์ความสนใจของนักเรียน ครูต้องจัดการเรียนรู้อย่างทันสมัย ทั้งเนื้อหาและวิธีการสอน การจัดการเรียนรู้ต้องบูรณาการกับสิ่งที่ป็นรูปธรรม สอดคล้องกับชีวิตจริงของนักเรียน

1.2.3 นักเรียนต้องการให้ครูจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทยในการพัฒนาทักษะการสื่อสารอย่างสร้างสรรค์ครูจัดการเรียนรู้โดยบูรณาการกับชีวิตจริง ครูจัดการเรียนรู้ด้วยสื่อการเรียนรู้ที่หลากหลาย และครูจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนมีกระบวนการคิดและกระบวนการทำงาน และในด้านการวัดผลและประเมินผลนักเรียนต้องการให้ครูวัดและประเมินผลสอดคล้องกับตัวชี้วัดและเป้าหมายการเรียนรู้ครูสะท้อนผลความสามารถของนักเรียนเพื่อการพัฒนาเต็มตามศักยภาพ

2.รูปแบบการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทยในการพัฒนาทักษะการสื่อสารอย่างสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา

รูปแบบการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทยในการพัฒนาทักษะการสื่อสารอย่างสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ที่พัฒนาขึ้น มีลักษณะเชิงปฏิบัติการ (Operational Model) ชื่อว่า รูปแบบ สติปะ (STIPA Model) โดยมีองค์ประกอบที่ประกอบด้วย หลักการ การสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ หมายถึง การรวมตัวของบุคลากรทางการศึกษาด้วยความสมัครใจบนพื้นฐานของกัลยาณมิตรที่มีวิสัยทัศน์ คุณค่าเป้าหมาย และภารกิจร่วมกันเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้กระบวนการเรียนรู้ของครูผู้สอนและนักเรียน เพิ่มพูนความรู้ความสามารถ หรือเพื่อสร้างองค์ความรู้ร่วมกันในการจัดการทางการศึกษา มีกระบวนการในการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ 5 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนที่ 1 การสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกัน Share Vision : S ขั้นตอนที่ 2 การเรียนรู้ร่วมกัน เป็นทีม Team Learning : T ขั้นตอนที่ 3 การจัดการเรียนรู้สู่นักเรียน Instruction : I ขั้นตอนที่ 4 การโค้ชแบบเพื่อนช่วยเพื่อน Peer Coaching : P ขั้นตอนที่ 5 การถอดบทเรียนหลังปฏิบัติการ After Action Review : A

3.ประสิทธิผลของรูปแบบการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทยในการพัฒนาทักษะการสื่อสารอย่างสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา

3.1 ประเมินความรู้ความเข้าใจในการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทยในการพัฒนาทักษะการสื่อสารอย่างสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ก่อนและหลังการจัดกิจกรรมการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพที่ผู้วิจัยได้จัดขึ้น แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยอมรับสมมติฐานที่กำหนดไว้

3.2 ประเมินความสามารถในการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทยในการพัฒนาทักษะการสื่อสารอย่างสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้น โดยภาพรวมพบว่า ครูมีความสามารถในการจัดการเรียนรู้ในระดับมาก ยอมรับสมมติฐานการวิจัยที่กำหนดไว้ เมื่อพิจารณาในแต่ละด้าน พบว่า ครูมีความสามารถในการจัดการเรียนรู้อยู่ในระดับมากทุกด้าน

3.3 ศึกษาความคิดเห็นของครูภาษาไทยที่มีต่อรูปแบบการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ โดยภาพรวม พบว่า ครูภาษาไทยมีความคิดเห็นต่อรูปแบบการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ อยู่ในระดับมาก ยอมรับสมมติฐานการวิจัยที่กำหนดไว้ เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ครูภาษาไทยมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากทุกด้าน จากการสนทนากลุ่มย่อย พบว่า เป็นกระบวนการที่ดี มีโอกาสได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันในทุกกระบวนการ

3.4 เปรียบเทียบความรู้ความเข้าใจเรื่องทักษะการสื่อสารอย่างสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ก่อนและหลังการจัดกิจกรรม การจัดการเรียนรู้มุ่งสู่นักเรียน ในรูปแบบการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ นักเรียนมีผลการเรียนรู้ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยอมรับสมมติฐานการวิจัย ที่กำหนดไว้ โดยหลังการจัดการเรียนรู้มุ่งสู่นักเรียน นักเรียนทุกกลุ่มห้องเรียนมีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้มุ่งสู่นักเรียน

3.5 ประเมินทักษะการสื่อสารอย่างสร้างสรรค์นักเรียนชั้น โดยภาพรวมพบว่า อยู่ในระดับดีมาก ยอมรับสมมติฐานการวิจัยข้อ 5 ที่กำหนดไว้

3.6 ศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้รายวิชาภาษาไทยในการพัฒนาทักษะการสื่อสารอย่างสร้างสรรค์ของนักเรียนมัธยมศึกษา โดยภาพรวม พบว่า นักเรียนมีเห็นด้วยในระดับ มากที่สุด ยอมรับสมมติฐานที่กำหนดไว้

เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่ 1 การจัดการเรียนรู้ นักเรียนเห็นด้วยในระดับมากที่สุด และด้านที่ 2 การวัดและประเมินผล นักเรียนเห็นด้วยในระดับมาก

สรุปและอภิปรายผล

การวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทยในการพัฒนาทักษะการสื่อสารอย่างสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ผู้วิจัยอภิปรายผลจากข้อค้นพบตามลำดับวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้

1. ข้อมูลพื้นฐานและความต้องการในการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทยในการพัฒนาทักษะการสื่อสารอย่างสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา สามารถนำองค์ความรู้ที่ได้จากการสังเคราะห์ไปใช้ในการออกแบบและพัฒนารูปแบบการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ การเสริมสร้างความสามารถในการจัดการเรียนรู้อยู่ และการพัฒนาทักษะการสื่อสารอย่างสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น รวมทั้งการสร้างคู่มือและเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การศึกษาความต้องการในการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ

รูปแบบการพัฒนางานวิชาชีพครูเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดการเรียนรู้ ควรเป็นรูปแบบที่เกิดจากความสมัครใจของครู การจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทยในการพัฒนาทักษะการสื่อสารอย่างสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา บุคลากรกับการนำไปใช้ประโยชน์ได้ ครูผู้สอนภาษาไทยต้องการให้รูปแบบการพัฒนางานวิชาชีพครูเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดการเรียนรู้ ควรมีทุกภาคเรียน รูปแบบก็เป็นแบบที่หลากหลาย อาจจะเป็นในรูปแบบที่เข้าถึงได้ง่าย สอดคล้องกับการศึกษางานวิจัยของ นันทกา วรนัน (2557) ศึกษางานวิจัยเรื่อง รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูสำหรับโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กำแพงเพชร เขต 2 พบว่าสภาพปัจจุบันครูมีสมรรถนะการจัดการเรียนรู้โดยรวมระดับปานกลาง มีปัญหาอยู่ในระดับมาก และมีความต้องการในการพัฒนาระดับมาก

ผกาพรรณ ศิริสานต์ (2552) กล่าวถึงรูปแบบการพัฒนาตนเอง 5 วิธีอยู่ในระดับมาก คือ ศึกษาด้วยตนเอง การฝึกอบรม การเข้าร่วมสัมมนา การศึกษาดูงาน และการศึกษาต่อ

2.รูปแบบการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทยในการพัฒนาทักษะการสื่อสารอย่างสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ที่พัฒนาขึ้น มีลักษณะเชิงปฏิบัติการ (Operational Model) ชื่อว่ารูปแบบสติปะ (STIPA Model) มีกระบวนการในการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ 5 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนที่ 1 การสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกัน Share Vision : S ขั้นตอนที่ 2 การเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีม Team Learning : T ขั้นตอนที่ 3 การจัดการเรียนรู้สู่นักเรียน Instruction : I ขั้นตอนที่ 4 การโค้ชแบบเพื่อนช่วยเพื่อน Peer Coaching : P ขั้นตอนที่ 5 การถอดบทเรียนหลังปฏิบัติการ After Action Review : A และมีเงื่อนไขการนำรูปแบบไปใช้คือ 1) ผู้บริหารจะต้องให้ความสำคัญกับการพัฒนาครูในรูปแบบการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ อนุสรา สุวรรณวงศ์ (2559) กล่าวว่า ผู้บริหารมีบทบาทสำคัญในการกระจายอำนาจการบริหารจัดการและพัฒนาสมรรถนะด้านภาวะผู้นำให้แก่ครู สอดคล้องกับ ชูชาติ พวงสมจิตร (2560) กล่าวว่า ผู้บริหารควรมีบทบาทเป็นผู้ส่งเสริมสนับสนุนและผู้นำการเรียนรู้ ดังนั้นผู้บริหารจึงต้องใจกว้าง และยินดีต่อบทบาทความเป็นผู้นำทางวิชาการของครู 2) ครูจะต้องมีความสนใจในการพัฒนาตนเอง ดังที่ Hord (2009) กล่าวว่า ในทางปฏิบัติ PLC จะเป็นกลุ่มของบุคคลที่มีแรงบันดาลใจหรือความกระตือรือร้น โดยมีวิสัยทัศน์ของการเรียนรู้ที่จะสนับสนุนไปสู่เป้าหมาย

3.ประสิทธิผลของรูปแบบการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทยในการพัฒนาทักษะการสื่อสารอย่างสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา

3.1 ประเมินความรู้ความเข้าใจในการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทยในการพัฒนาทักษะการสื่อสารอย่างสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ก่อนและหลังการจัดกิจกรรมการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพที่ผู้วิจัยได้จัดขึ้น

แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยอมรับสมมุติฐานที่กำหนดไว้ ทั้งนี้ เป็นเพราะว่าครูได้ร่วมกันศึกษาจากประสบการณ์จริงของครูอย่างเป็นกัลยาณมิตร รวมทั้งได้ศึกษาจากคู่มือการสร้างชุมชนการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ สอดคล้องกับ บังอร เสรีรัตน์ (2560) ที่ศึกษาการพัฒนารูปแบบการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมชุดความคิดเกี่ยวกับการสอนของครู ประถมศึกษา พบว่า คะแนนชุดความคิดเกี่ยวกับการสอนของครูประถมศึกษาเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เช่นเดียวกันกับ สุภาวดี ปกครอง (2561) ที่ศึกษาการพัฒนาครูโดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อการอ่านออกเขียนได้ของนักเรียนประถมศึกษา พบว่า ครูมีความรู้ความเข้าใจในการจัดการเรียนรู้หลังการอบรมสูงกว่าก่อน การอบรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.2 ประเมินความสามารถในการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทยในการพัฒนาทักษะการสื่อสารอย่างสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้น โดยภาพรวมพบว่า ครูมีความสามารถในการจัดการเรียนรู้ในระดับมาก ยอมรับสมมุติฐานการวิจัยข้อ 2 ที่กำหนดไว้ เมื่อพิจารณาในแต่ละด้าน พบว่า ครูมีความสามารถในการจัดการเรียนรู้ในระดับมากทุกด้าน ทั้งนี้เป็นเพราะว่าครูได้เรียนรู้ร่วมกันเป็นทีมและได้แนะนำแบบเพื่อนช่วยเพื่อนในช่วงปฏิบัติการจัดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับ สุภาวดี ปกครอง (2561) ที่ศึกษา การพัฒนาครูโดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อการอ่านออกเขียนได้ของนักเรียนประถมศึกษา พบว่าครูมีความสามารถในการจัดการเรียนรู้ ภาพรวมอยู่ในระดับ มากที่สุด สอดคล้องกับ นวรัตน์ ไชยมพู่ และ สุจิตรา จรจิตร (2560) กล่าวว่า การสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพทำให้มีการค้นพบความรู้และความเชื่อเกี่ยวกับวิธีสอนและตัวผู้เรียนซึ่งที่เกิดจากการคอยสังเกตอย่างสนใจ รวมถึงความเข้าใจในด้านเนื้อหาสาระที่ต้องจัดการเรียนรู้ได้แตกฉานยิ่งขึ้น จนตระหนักถึงบทบาทและพฤติกรรมการสอนที่ช่วยให้ให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ได้ดีที่สุด สอดคล้องกับจิราพร รอดพวง (2560) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพเพื่อเสริมสร้างทักษะการจัดการเรียนรู้การคิดอย่างเป็นระบบ และการสร้างสรรค์นวัตกรรมของนักศึกษาวิชาชีพครู พบว่า นักศึกษาวิชาชีพครูมีค่าเฉลี่ยของ

คะแนนทักษะการจัดการเรียนรู้ การคิดอย่างเป็นระบบ และการสร้างสรรค์นวัตกรรม ในภาพรวม ครั้งที่ 1 ครั้งที่ 2 ครั้งที่ 3 และครั้งที่ 4 หลังใช้รูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีพัฒนาการเพิ่มขึ้น ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ประสิทธิผลของรูปแบบที่ได้กำหนดไว้

3.3 ศึกษาความคิดเห็นของครูภาษาไทยที่มีต่อรูปแบบการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ โดยภาพรวม พบว่า ครูภาษาไทยมีความคิดเห็นต่อรูปแบบการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ อยู่ในระดับมาก ยอมรับสมมุติฐานการวิจัยข้อ 3 ที่กำหนดไว้ เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ครูภาษาไทยมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ทุกด้าน จากการสนทนากลุ่มย่อย พบว่า เป็นกระบวนการที่ดี มีโอกาสได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันในทุกกระบวนการ ทั้งนี้เป็นเพราะว่าครูโดยส่วนใหญ่เป็นเพื่อนกันและมีความมุ่งมั่นที่จะพัฒนาตนเอง พัฒนาวิชาชีพ สอดคล้องกับ สุภาวดี ปกครอง (2561) ที่ศึกษา การพัฒนาครูโดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ พบว่าความพึงพอใจต่อการใช้ระบบพัฒนาครูโดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อการอ่านออกเขียนได้ของนักเรียนประถมศึกษา พบว่า มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด

3.4 เปรียบเทียบความรู้ความเข้าใจเรื่องทักษะการสื่อสารอย่างสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ก่อนและหลังการจัดกิจกรรม การจัดการเรียนรู้มุ่งสู่นักเรียน ในรูปแบบการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ นักเรียนมีผลการเรียนรู้ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยอมรับสมมุติฐานการวิจัยข้อ 4 ที่กำหนดไว้ โดยหลังการจัดการเรียนรู้มุ่งสู่นักเรียน นักเรียนทุกกลุ่มห้องเรียน มีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้มุ่งสู่นักเรียน ทั้งนี้เป็นเพราะว่านักเรียนได้เรียนรู้ ในรูปแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือ การเรียนรู้แบบใฝ่รู้ใฝ่เรียน (Active Learning) สอดคล้องกับ อรชร วัฒนกุล (2553) ที่คะแนนความคิดสร้างสรรค์เรื่องการสื่อสารของกลุ่มทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุมทุกลักษณะการคิดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับ ลัดดา หวังภษิต (2558) พบว่าค่าเฉลี่ยคะแนนของทักษะการสื่อสารอย่างสร้างสรรค์ของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างทดลองใช้รูปแบบการเรียนรู้สูงกว่า ก่อนทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และสอดคล้องกับ เกรียงศักดิ์

พลอยแสง (2553) ศึกษางานวิจัยเรื่อง “การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาภาษากับการสื่อสารที่จัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน (Problem-Based Learning/PBL) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาภาษากับการสื่อสารที่จัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน พบว่า คะแนนเฉลี่ยจากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาภาษากับการสื่อสารที่จัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐานก่อนเรียนเท่ากับ 20.20 และจากส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 3.80 คิดเป็นร้อยละ 67.33 จากคะแนนเต็ม 30 คะแนน และคะแนนเฉลี่ยจากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน เท่ากับ 25.67 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.93 คิดเป็นร้อยละ 85.56 จากคะแนนเต็ม 30 คะแนน

3.5 ประเมินทักษะการสื่อสารอย่างสร้างสรรค์นักเรียนชั้นมัธยมศึกษา โดยภาพรวมพบว่า อยู่ในระดับดีมาก ยอมรับสมมุติฐานการวิจัยข้อ 5 ที่กำหนดไว้ ทั้งนี้เป็นเพราะว่านักเรียนได้เรียนรู้จากกระบวนการที่หลากหลายเน้นการปฏิบัติจึงมีโอกาสได้ศึกษาค้นคว้าและเรียนรู้ด้วยตนเองรวมทั้งมีส่วนร่วมในการวัดและประเมินผลและนำผลจากการประเมินผลไปพัฒนาตนเองได้ สอดคล้องกับ สุภาวดี ปกครอง (2561) ที่ศึกษา การพัฒนาครูโดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพพบว่า นักเรียนมีความสามารถ ด้านการอ่านออกเขียนได้หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทักษะการสื่อสารอย่างสร้างสรรค์

3.6 ศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้รายวิชาภาษาไทยในการพัฒนาทักษะการสื่อสารอย่างสร้างสรรค์ของนักเรียนมัธยมศึกษา โดยภาพรวม พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจในระดับ มากที่สุด ยอมรับสมมุติฐานข้อ 6 ที่กำหนดไว้ เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่ 1 การจัดการเรียนรู้ มีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด และด้านที่ 2 การวัดและประเมินผล มีความพึงพอใจในระดับมาก ทั้งนี้เป็นเพราะว่า การจัดการเรียนรู้ทักษะการสื่อสารอย่างสร้างสรรค์ที่เกิดจากกระบวนการเรียนรู้ที่ดี สร้างความสุขในการเรียนรู้ได้ เพราะในสังคมแห่งการเรียนรู้นี้นักเรียนมีโอกาสดำเนินการความคิดเห็นแลกเปลี่ยนเรียนรู้อย่างเป็นประชาธิปไตย ดังที่ ชูชาติ พ่วงสมจิตร (2560) ได้ศึกษางานวิจัย เรื่อง ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพและแนวทางการ

นำมาใช้ในสถานศึกษา Professional Learning Community and Guidelines for Application in Educational Institutions ได้กล่าวว่า ผู้เรียน PLC มีลักษณะสำคัญ 4 ประการ คือ 1) เป็นชุมชนที่มีความสัมพันธ์อันดีและอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข 2) เป็นชุมชนที่มีฉันทะและความศรัทธาในการทำงาน 3) เป็นชุมชนที่เอื้ออาทร มีคุณธรรมและเป็นกัลยาณมิตรกันในทางวิชาการและ 4) เป็นชุมชนที่สามารถขับเคลื่อนให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางวิชาชีพได้ การนำ PLC มาใช้ในสถานศึกษา สอดคล้องกับ อรรถ วัฒนกุล (2553) ได้ศึกษางานวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนภาษาไทย เพื่อการสื่อสารในการส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์สำหรับนักศึกษาปริญญาตรี มหาวิทยาลัยรัตนบัณฑิต พบว่า ผู้เรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนหลังการใช้รูปแบบการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยเพื่อการสื่อสารในการส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่ากลุ่มทดลองมีความพึงพอใจมากที่สุด คือ การเตรียมความพร้อมและกระบวนการเรียนการสอน และสอดคล้องกับ เกรียงศักดิ์พลอยแสง (2553) ศึกษางานวิจัยเรื่อง “การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน รายวิชาภาษากับการสื่อสารที่จัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน (Problem-Based Learning/PBL) พบว่า ความพึงพอใจของนิสิตที่มีต่อการเรียนการสอนรายวิชาภาษา การสื่อสารที่จัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน ด้านการจัดการเรียนการสอนแบบใช้ปัญหาเป็นฐานอยู่ในระดับมาก และด้านการประเมินอาจารย์ผู้สอน อยู่ในระดับพึงพอใจมาก

ข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทยในการพัฒนาทักษะการสื่อสารอย่างสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา มีข้อค้นพบจากการวิจัยที่นำเสนอมาเสนอในผลการนำการวิจัยไปใช้ และเป็นข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. จากผลการวิจัย พบว่า รูปแบบการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ “STIPA Model หรือรูปแบบสติปะ” เป็นรูปแบบที่มีประสิทธิภาพเชิงประจักษ์ ผลการตรวจสอบความสมเหตุสมผลเชิงทฤษฎี ความเป็นไปได้ และความสอดคล้องของรูปแบบการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ “STIPA Model” โดยการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ พบว่า รูปแบบการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพมีความสมเหตุสมผลเชิงทฤษฎี ความเป็นไปได้ และความสอดคล้องกัน ดังนั้น เขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ หรือเครือข่ายทางการศึกษา สามารถนำไปใช้ได้โดยประยุกต์ให้เข้ากับบริบทของตัวเอง

2. ผลจากการนำรูปแบบการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพไปใช้ พบว่า การสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกัน การเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีม การชี้แนะแบบเพื่อนช่วยเพื่อน และการถอดบทเรียนหลังปฏิบัติการ มีความสำคัญต่อการพัฒนาครู และการสร้างเครือข่ายชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ดังนั้น ครูควรมีเวทีให้ครูได้แสดงศักยภาพ แสดงความสามารถของนักเรียนซึ่งเป็นเป้าหมายที่สำคัญของการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง และจำเป็นจะต้องมีผู้เชี่ยวชาญในแต่ละสาขาคอยแนะนำ เพิ่มเติมความรู้ เพื่อการพัฒนาวิชาชีพต่อไป

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ผลการวิจัย ที่พบว่า รูปแบบการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทยในการพัฒนาทักษะการสื่อสารอย่างสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา สามารถพัฒนาความสามารถในการจัดการเรียนรู้ของครูภาษาไทยอยู่ในระดับมากทุกด้านทั้ง การออกแบบการจัดการเรียนรู้ การจัดการเรียนรู้ และการวัดและประเมินผล สามารถนำไปศึกษากับครูกลุ่มสาระอื่นๆ เพราะใช้องค์ประกอบของการจัดการเรียนรู้ในรูปแบบเดียวกัน

2. การวิจัยครั้งนี้เป็นการทดลองกับตัวแทนครู 7 โรงเรียน ในโรงเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา จังหวัดภูเก็ต สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 14 ครูภาษาไทยมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากทุกด้าน จากการสนทนากลุ่มย่อยร่วมกัน โดยผู้วิจัย และครูภาษาไทยที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ด้านองค์ประกอบรูปแบบ พบว่า เป็น

กระบวนการที่ดี มีโอกาสได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันในทุกกระบวนการ สามารถนำไปศึกษากับตัวแทนครูภายในโรงเรียนเดียวกันหรือครูระหว่างเครือข่ายเพื่อการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 พร้อมกฎกระทรวงที่เกี่ยวข้องและพระราชบัญญัติการศึกษาภาคบังคับ พ.ศ. 2545. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.).
- กาญจน์วิริษฐา ชูกำลัง. (2558). แนวทางการพัฒนาครูด้านวิชาการในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พิจิตร เขต 2. รายงานสืบเนื่องการประชุมสัมมนาวิชาการนำเสนองานวิจัยระดับชาติและนานาชาติ เครือข่ายบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏภาคเหนือครั้งที่ 15. หน้า 73-81.
- เกรียงศักดิ์ พลอยแสง. (2553). การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาภาษากับการสื่อสารที่จัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน. วิทยานิพนธ์ดุษฎีนิพนธ์ : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
- จิราพร รอดพ่วง. (2560). การพัฒนารูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพเพื่อเสริมสร้างทักษะการจัดการเรียนรู้การคิดอย่างเป็นระบบ และการสร้างสรรค์นวัตกรรม ของ นักศึกษา วิชาชีพ ค.ร. Veridian E-Journal, Silpakorn University. 10(1), 281-296.
- ชูชาติ พ่วงสมจิตร. (2560). ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพและแนวทางการนำมาใช้ในสถานศึกษา. วารสารศึกษาศาสตร์ มสธ. 10(1), 34-41.
- บังอร เสรีรัตน์. (2560). การพัฒนารูปแบบการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมชุดความคิดเกี่ยวกับการสอนของครูประถมศึกษา. วารสารศรีปทุมปริทัศน์ ฉบับมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์. 17(1), 115-122.

- นวิรัตน์ ไวยชมพู และสุจิตรา จรจิตร. (2560). การเปลี่ยนแปลงสู่ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพในศตวรรษที่ 21 ของอาจารย์พยาบาล. วารสารเครือข่ายวิทยาลัยพยาบาลและการสาธารณสุขภาคใต้. 4(1), 265-279
- นันทกา วรินทร์. (2557). รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูสำหรับโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2. วารสารวิชาการ Veridian E-Journal. 7(2), 1-13.
- ผกาพรรณ ศิริสานต์. (2552). ศึกษาความต้องการในการพัฒนาตนเองของครูประถมศึกษาโรงเรียนไผทอุดมศึกษา. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- มาเรียม นิลพันธุ์. (2555). วิจัยทางการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 6. นครปฐม : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยศิลปากร นครปฐม.
- ลัดดา หวังภาษิต. (2558). การพัฒนารูปแบบการเรียนรู้ภาษาอังกฤษที่เสริมสร้างทักษะการสื่อสารอย่างสร้างสรรค์ ของนักเรียนโรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายประถม). Journal of Education. 26(2), 20-32.
- วรพจน์ วงศ์จิรุ่งเรือง และอชิป จิตตฤกษ์ (แปล). (2556). ทักษะแห่งอนาคต : การศึกษาเพื่อศตวรรษที่ 21 พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : บริษัท โอเพนเวิลด์สพับลิชชิง เฮาส์ จำกัด.
- วรลักษณ์ ชูกำเนิด และเอกนรินทร์ สังข์ทอง. (2557). โรงเรียนแห่งชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพครูเพื่อการพัฒนาวิชาชีพครูที่เน้นผู้เรียนเป็นหัวใจสำคัญ. วารสารวิทยบริการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์. 25(1), 93-102.
- วิชัย วงศ์ใหญ่และมารุต พัฒนาผล. (2558). การโค้ชเพื่อรู้คิด. พิมพ์ครั้งที่ 3 กรุงเทพฯ : จรัสสินทวงศ์การพิมพ์.
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2552). ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้ภาษาไทยตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

- สุปรียา ศิริพัฒนกุลขจร. (2555). การเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 (The 21st Century Learning). The NAS Magazine มหาวิทยาลัยพระจอมเกล้าธนบุรี. 2(1), 18-20.
- สุภาวดี ปกครอง. (2561). การพัฒนาครูโดยใช้แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อการอ่านออกเขียนได้ของนักเรียนประถมศึกษา. วารสารสุทธิปริทัศน์. 32(101), 51-67.
- อรรช วัฒนกุล. (2553). การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยเพื่อการสื่อสารในการส่งเสริมความสร้างสรรค์สำหรับนักศึกษาปริญญาตรี มหาวิทยาลัยรัตนบัณฑิต. วิทยานิพนธ์ดุสิตบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- อนุสรฯ สุวรรณวงศ์. (2559). คุณลักษณะของชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพในบริบทการศึกษาไทย. วารสารปัญญาภิวัฒน์. 8(1), 163-175.
- Creswell, J. W., & Clark, V. L. P. (2007). Designing and conducting mixed methods research. Thousand Oaks, CA: SAGE Publication.
- Hord, S. (2009) .Professional learning communities: Communities of continuous inquiry and improvement. Austin, TX : Southwest Educational Development Laboratory. Retrieved November 24, 2015. From <http://www.sedl.org/pubs/change34/2.html>.